

DABAR WOORD EN DAAD

Diaconaal beleidsplan Grote Kerk Gemeente
Dordrecht 2018-2023

HERVORMDE GEMEENTE DORDRECHT

Vooraf

Dit plan is een diaconale uitwerking bij het beleidsplan 2018-2023 van de Grote Kerk Gemeente.

De diaconale taak is heel breed. Dat geeft veel vrijheid, maar ook weinig richting. Het onderhavige plan is het kompas waarmee wij diaconaat de komende jaren vorm willen geven.

Diaconaat is gericht op kerk en samenleving. Omdat beide in ontwikkeling zijn moet dit plan niet begrepen worden als een lijst waarvan de punten één voor één afgewerkt moeten worden. Het geeft aan waar wij de nadruk op willen leggen.

*Mijn oproep aan alle kerken is: doen!
(Dick Couvée, Pauluskerk Rotterdam)*

1. Achtergrond

Binnen diaconaat staat het begrip 'dabar' centraal. Dabar is het Hebreeuwse woord voor zowel 'woord' als 'daad'. Beide begrippen vormen een eenheid. Geestelijke en stoffelijke nood hebben in deze visie gelijke prioriteit in de praktijk van het diaconaat.

Wees bedacht dat achter diaconale vragen geestelijke noden kunnen schuilgaan. Zorg voor een goed samenspel tussen diaconaat en pastoraat

(Toekomstgericht diaconaat)

Vanouds richt het diaconaat zich op de 'zeven werken van barmhartigheid' waarvan een deel is terug te vinden in Mattheüs 25 vers 31-40. De wortels van het diaconaat liggen in het Verbond dat God sluit met Zijn volk. Zoals Hij hen heeft bevrijd, zo zal het volk 'de arme, de vreemdeling, de wees en de weduwe' bevrijden, helpen.

Door heel het Oude Testament heen klinkt door dat het God gaat om een andere manier van omgaan met elkaar: mensen behoren elkaars bondgenoot te zijn. Gerechtigheid en barmhartigheid zijn daarin de centrale begrippen. Bij gerechtigheid gaat het om het recht dat de arme of vreemdeling heeft. Bij barmhartigheid gaat het over een diep innerlijk geraakt worden door de ontmoeting met de naaste in nood. Barmhartigheid zou je kunnen zien als een voorschot op de gerechtigheid, want 'helpen' alleen is vaak niet genoeg. Vaak moet er meer veranderen en moet onrecht worden aangekaart.

In het Nieuwe Testament gaat het Jezus om te komen tot een andere mentaliteit: niet heersen maar dienen. Er zijn voor de ander, de naaste in nood. Daarnaast zijn ontmoetingen van Jezus met mensen in nood vaak gericht op het weer in beweging komen van de ander. Diaconaat gaat daarom verder dan geven, het gaat ook over het *oprichten* van de ander zodat deze zijn eigen weg weer kan gaan. Daarbij is gelijkwaardigheid een belangrijk begrip: zoals wij iets kunnen betekenen voor de mens die steun kan gebruiken, zo zal die mens op zijn of haar beurt van betekenis zijn voor ons en voor de mensen om hem (of haar) heen.

Er zijn voor de naaste in nood was een kenmerk van de vroeg christelijke gemeenten. Diaconaat was automatisch een zaak van ieder gemeentelid.

Het woord diaconie komt van *diákonoi*, dienaren van de koning. In die rol mogen we ons richten op een wereld zoals God die heeft bedoeld, op het Koninkrijk van God. We mogen eraan bijdragen dat ieder mens tot zijn recht komt, ons richten op gerechtigheid, barmhartigheid en het oprichten van de mens in nood.

2. Kerntaken

Onderstaande kerntaken zijn afgeleid van het voorgaande diaconale beleidsplan (2012-2017). We hebben het aangevuld met één extra taak: 'opkomen voor recht en gerechtigheid'.

1. Inzicht hebben en houden op wie ondersteuning nodig heeft

Actief contacten onderhouden binnen de eigen wijkgemeente, zoals met de contactdienst, de ouderlingen en voorganger. Daarnaast met organisaties die betrokken zijn bij het Diaconaal Platform Dordrecht en met het sociale wijkteam.

2. De gemeente diaconaal toerusten, inspireren en ondersteunen

We informeren gemeenteleden via de wijkbrief, het kerkblad en in kerkdiensten. We willen gemeenteleden inspireren en oproepen diaconaal actief te zijn. We hebben daarbij aandacht voor verschillende (leeftijds)groepen, zoals kindernevendienst, tieners en volwassenen.

*Vertel over uw werk als diaken in de kerkbode of plaatselijke krant.
Over waarom het nodig is en waarom u enthousiast en gemotiveerd bent.*

(Toekomstgericht diaconaat)

3. Praktisch diaconaal werk doen als diakenen.

Het praktische diaconale werk is onderverdeeld in:

- Inbreng in kerkdiensten, zoals: collecteren, verzorgen van het avondmaal, en organiseren van themadiensten (b.v. een gevangeniszondag);
- Bestemmen collectegelden: dit betreft o.a. wijkdoelen, noodhulpkot, zendingsbusjes en suggesties voor het centrale collecterooster;

- Persoonlijke hulpverlening: het verlenen van praktische of financiële steun, diaconaal bezoek en mensen (door)verwijzen naar andere instanties;
- Jaarlijkse acties binnen de gemeente: o.a. activiteiten tijdens de veertigdagendienst, rondom oogstdankdienst en de kerst.

4. Als diakenen geïnspireerd en toegerust blijven.

Dit doen we onder andere door op bezoek te gaan bij diaconale organisaties, het bezoeken van de landelijke diaconale dag, door (verdiepings)cursussen te volgen en door elkaar te ondersteunen bij de diaconale taken.

Goed dat wij een geluid laten horen

(Herman Noordegraaf, hoogleraar diaconaat)

5. Opkomen voor recht en gerechtigheid, voor een wereld naar Gods Koninkrijk.

Eenzijds doen we dit door instanties aan te spreken als mensen in de knel dreigen te komen. Anderzijds door gemeenteleden te stimuleren aandacht te hebben voor de producten die ze kopen en op te roepen om (vaker) te kiezen voor duurzame en fair producten en producten waarbij de arbeidsomstandigheden goed zijn.

2. Accenten voor de komende jaren

Naast de kerntaken, willen we de komende jaren een aantal accenten leggen:

1. Als kerkelijke gemeente meer herkenbaar diaconaal actief zijn

In aanvulling op kerntaak 2, willen we niet alleen dat kerkleden op *individuele* basis actief zijn, maar ook dat we ons als *kerkgemeente* voor langere tijd verbinden aan diaconale organisatie(s) en daarvoor vrijwilligers werven.

Afb. 2: Logo van het Diakonaal Aandachtscentrum Dordrecht

2. Betrokken zijn op stad en samenleving.

Bij onze praktische diaconale activiteiten (m.n. kerntaak 3) willen we betrokken zijn op de stad en de (nabije) samenleving. We richten ons op organisaties in de (binnen)stad, zoals het Diakonaal Aandachtscentrum Dordrecht en op het gevangenispastoraat. Daarnaast willen we samenwerken met omwonenden of lokale organisaties bij grotere projecten, bijvoorbeeld bij het organiseren van een sponsorloop.

3. Werken met centrale projecten.

Om versnippering te voorkomen willen we vaker werken met projecten die minimaal één jaar lopen. Gedurende die periode wordt er dan regelmatig aandacht aan dat project besteed in termen van bewustwording en werven van vrijwilligers (kerntaak 2) en acties om geld in te zamelen of in de vorm van een themadienst (kerntaak 3).

Werk met een thema, waardoor gedurende het jaar aandacht is voor een bepaalde doelgroep.

(Toekomstgericht diaconaat)

3. Bronnen

De citaten zijn afkomstig uit “Toekomstgericht diaconaat”. Uitgave van Federatie van Diaconieën in samenwerking met kerk in actie, april 2017.

“Onderweg”, Meerjarenbeleidsplan Grote Kerk Gemeente Dordrecht 2018-2023

Nawoord

Dit stuk staat niet op zichzelf maar is tot stand gekomen op basis van het bijbehorende meerjarenplan van de Grote Kerk Gemeente, eerdere diaconale beleidsplannen en op basis van ideeën binnen de diaconie. Was getekend,

Diaconie Grote Kerk Gemeente Dordrecht

(zomer 2017)